

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 48/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av narkotikalagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 december 2010 en proposition med förslag till lag om ändring av narkotikalagen (RP 303/2010 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Ismo Tuominen, social- och hälsovårdsministeriet

- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- laboratoriechef Timo Seppälä, Institutet för hälsa och välfärd
- tullöverinspektör Jussi Leppälä, Tullstyrelsen
- överinspektör Katja Pihlainen, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att narkotikalagen ändras. Nya narkotiska ämnen som är farliga för hälsan, men som inte har förbjudits internationellt ska kunna definieras som narkotika.

Lagen ska också innehålla särskilda bestämmelser som tillåter att ämnena används för industriella ändamål i vissa situationer.

Lagen avses träda i kraft i början av 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår att Finland ska införa samma praxis som de flesta EU-länder för att definiera narkotiska ämnen genom nationella beslut när beslutet inte fattas på grundval av internationella fördrag. Det första undantaget gjordes i fjol när MDPV klassades som narkotika i narkotikalagen. Enligt uppgifter till utskottet har inför-

seln av MDPV till Finland upphört nästan helt sedan dess.

Det är viktigt att ändringarna av lagen har beretts i gott samarbete med företrädare för hälso- och sjukvården, polisen och tullen och att lagstiftningsprinciperna också har behandlats av den drogpolitiska samordningsgruppen.

Tanken med ändringarna är att man ska kunna reagera snabbt på förändringar på narkotika-

marknaden genom att bromsa upp eller förhindra spridningen av nya ämnen till nya användargrupper. De nya ämnena är ofta derivat där den kemiska strukturen i narkotikamolekylen har ändrats för att lagstiftningen ska kunna kringgå. För att nya ämnen snabbare ska kunna klassas som narkotika är det lämpligt att det görs genom förordning av statsrådet som regeringen föreslår.

En del av de ämnen som eventuellt klassas som narkotika på nationell nivå kan användas exempelvis inom den kemiska industrin. Enligt 3 b § i lagförslaget kan statsrådet vid klassificeringen som narkotika i undantagsfall föreskriva att ämnet får användas industriellt om användning i industriell näringsverksamhet kan motiveras. Genom förordning av statsrådet ska man alltså kunna göra avsteg från huvudregeln för inskränkningen av användningsändamålet i lagstiftningen. Följaktligen föreslår utskottet att paragrafen bara ska gälla obetydliga undantag.

Enligt den sista meningen i 3 b § kan bestämmelser om undantag i kontrollen av läkemedel utfärdas genom förordning av statsrådet på sam-

ma sätt som det har överenskommits om klassificeringen av läkemedel i narkotikakonventionerna. Utskottet föreslår att det föreskrivs om nödvändiga undantag i 23 och 24 §. Då kan be- myndigandet att utfärda förordning strykas i 3 b §.

Vidare föreslår utskottet att läkemedel som innehåller substanser som ska förbjudas nationellt jämföras med övriga narkotiska läkemedel enligt 23 och 24 §. Syftet med de föreslagna ändringarna är att också dessa läkemedel ska kunna föras in i och ut ur landet på samma villkor som de nuvarande narkotiska läkemedlen.

Avslutningsvis föreslår utskottet att formuleringen i 45 § ändras på grund av att en omorganisation av tullens brottsbekämpande verksamhet trädde i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av narkotikalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i narkotikalagen (373/2008) 3 § 1 mom. 5 punkten underpunkter c och d, 5 §, 9 § 2 mom., 11 § 2 mom., 12 § 2 mom., 13 § 1 mom., 14 § 1 mom., (*utesl.*) 15 § 1 och 2 mom., 23 § 2 mom., 24 § och 45 § 1 mom., av dem 3 § 1 mom. 5 punkten underpunkt d sådan den lyder i lag 595/2010 och 11 § 2 mom. och 45 § 1 mom. sådana de lyder i lag 775/2009, samt

fogas till 3 § 1 mom. 5 punkten, sådan den lyder delvis ändrad i lag 595/2010, en ny underpunkt e, lagen nya 3 a, 3 b och 23 a § samt till 28 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

3 och 3 a §
(Som i RP)

3 b §

Industriell användning av narkotika

Om ett sådant ämne som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten underpunkt e kan antas vara användbart inom industrin eller om det är en läkemedelssubstans, ska de kända tillverkare av ämnet eller läkemedelssubstansen eller aktörer som representerar dessa ges tillfälle att uttala sig om bedömningen och förslaget till åtgärder. Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas om *obetydliga undantag från förbudet mot industriell behandling*, om *användning* av ämnet i industriell näringsverksamhet kan motiveras. (Utesl.)

5, 9 och 11—15 §
(Som i RP)

23 § (Ny)

Vissa ämnen, preparat och testsystem

Tillstånd för import eller export enligt denna lag behövs inte för sådana kombinationspreparat som innehåller andra psykotropa ämnen än de som nämns i förteckning I i 1971 års konvention om psykotropa ämnen *eller preparat som innehåller läkemedelssubstanser enligt 3 § 1 mom. 5 punkten underpunkt e*, om de innehåller narkotika endast i ringa mängder eller narkotikan är i svårigen avskiljbar form, och risken för missbruk med tanke på ämnets omfattande medicinska användning kan anses som liten.

23 a §
(Som i RP)

24 § (Ny)

Införsel och utförsel av personliga läkemedel

Denna lags bestämmelser om import till och export från Finland av narkotika tillämpas inte på sådana läkemedelspreparat som innehåller ämnen som avses i förteckningarna I–III i 1961 års allmänna narkotikakonvention eller i förteckningarna II–IV i 1971 års konvention om psykotropa ämnen *eller läkemedelssubstanser enligt 3 § 1 mom. 5 punkten underpunkt e*, om de används av passagerare för personlig medicinering. Då ska 19 § i läkemedelslagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den iaktas.

28 §
(Som i RP)

45 § (Ny)

Främjande av förebyggande, avslöjande och utredning av narkotikabrott

Genom skriftligt beslut av chefen för central-kriminalpolisen eller *tullens chef för brottsbekämpning* kan myndigheter som arbetar med förebyggande, avslöjande och utredning av narkotikabrott i enskilda fall beviljas tillstånd för import av narkotika till Finland, export av narkotika från Finland eller transitering av narkotika.

Ikraftträdandebestämmelsen

(Som i RP)

ShUB 48/2010 rd — RP 303/2010 rd

Helsingfors den 20 januari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Inkeri Kerola /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Maria Guzenina-Richardson /sd
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Sanna Lauslahti /saml

Håkan Nordman /sv
Markku Pakkanen /cent
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Seppo Särkiniemi /cent
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.